

გაზეთების
101-ე
წელი

დედა

№6. 2005 წელი

ემწევილი უნდა სწავლობდეს
საწნობლად თავისადო;
ვის არის, სიღამ მოსულა,
ხად არის, წავე ხადო?

სახლპრეთი ვილოცავთ

საქართველო
საბავშვო

ვლადიმერ ასლანაზიშვილი

დილა არის ახალი წლის
ოუ დილა, რა დილა!
მთა და ბარი უსპეტაკეს
თოვლით გადაბარდნილა.
შორი, თეთრი მწვერულები
თითქოს უფრო ვაწრდილა,
ბილიკ-ბილიკ მობაბუკებს
თოვლის ჰაზა თანდილა,
სახლპრეთი მოუვლია
თურქე ჩვენი ხათრითა.
მოსალოცი ბარათები
მოაქვს დიდი ჩანთითა.
- მოდი, ერთად
წავუციოთნოთ! -
ამბობს გოგო ცისია,
- ეს ბარათი ვისია?

- ჩემ და ჩემი ძმისია!
- თაკოს, თამოს, გიოს, ნათოს,
წვიდსა და ილისა,
ვევლა გოგოს და ბიჭუნას
ამ ახალ წელს ვილოცავთ.
დაგუჯუჯურეთ, ნამკის ხესთან
თუ ზღაპრის წიგნს გადაშლით,
ჩვენთან ერთად მოვინდებთ
სიმღერა და თამაში.

ვაღამდეთ კანფეტები,
სახალწლო მოლოცვით,
ვახტუნებთ აღი-ბაბა
და უხალი ორმოცთ.
მობრძანება ბუბაუდგვი
მუდამ ვაუშამდარი,
ერთ ლუკმაზე არ ვუოფა
მთისოდენა ნამცხვარი.
- რაო, რაო? იმ ბღაუენამ
აქ არ მოდგას ფენიო,
ისეთს ვაუცხებ, არ შერჩება
ება და ცხვირის კეხიო!
იმუქრება რიხიანად
ერთი ნაცარქექია,
დაუჯერეთ, მესრულდება,
რაც კი დაუკვხვნია.
მოდის კომბლე თაეის კომბლით,
ვანა ღერქმის ღეროთი?!
ოღონდ ცოტა შოკოლადი
ვახსინჯეთ გემოთი.
ვინც გამწვევთ ნამვის ხეზე,
აი, მათი ბარათიც:

სუთკუნჭულა,
კაგროჭინა,
ციცქნა ჭრელი ხალათით.
მოდის ხარი წიქარა და
ბიჭი - ხალამურითა,
წითელქუდა - კალათით და
იმ ღამაში ქუდიოთა.
მთას ირემი ვადმოველო,
როგორც ხსივი დიღისა,
ზურგზე ბიჭი მოსკდომია,
- ვინ იქნება?
- ირმისა!
ღარასმულა შვიდი ჯუჯა,
მთთან ერთად - ფიფქია,
როგორ შეენის თეთრი კაბა
ღიმბიღიანს, ფიქრიანს.
მოცუნცულებს მელაგუდა,
ვაუფრთხილდით საბუღარს,
წიწილები არ მოვთხოვთ
სახალწლო საჩუქრად.
მობავაბაუებს დათუნია
მხოლოდ ერთი ნატკრითა -

F9506

ქენბ ვინმემ ამ ახალ წელს
გამოაძღოს თაფლითა.

- აუუ!

- მგელი რასა უმუხის,
ბოროტი და ავიო?

- ნამვის ხესთან მანინ მოვალ,
გინდ გამაძროთ ტუაუო.

ბარათები არ იღვევა,
ზოგი რას გეწერს, ზოგი - რას,

უამრავი მოლოცვაა,

უამრავი მოკითხვა!

და ჩვენც ეველას მიუულოცოთ
წელიწადი ახალი.

აჲ ხდენოდეთ სანატრული,
ოცნება და ზღაპარი.

ბარაქა არ მოჰკლებოდეს

თქვენს ბუდეებს და კიდეობს,

დაკეკებოთ სიჯანმრთელებ,

სიმრავლე და და მშვიდობა.

უმაწვილებო, გამძვენებდეთ

ოთხები და ხუთები,

უსვად გქონდეთ მოკოლადით

გატენილი უუთები.

სიუვარულით ილოცება

თოვლის ჰაზა თანდობა:

- საქართველო ასახელებით

თქვენი კარგი სწავლითა!

სანამ საზღაპრის მოთვლითა და ჩვენამდე მოვიდოდა, თოვლის პასა თანდისას დიდი ჯაჟა დადგა, თითოეული თუქტანისთვის სასურველი საჩუქარი რომ შეერჩია. მისი შრომა რომ გაეთვლინებინა, დემოვლის სახელობის კერძო დაწესებუთი სკოლა „სხივი“ მოსწავლეებს თადარიგი დაიჭირეს და ჩვენი ჟურნალის საშუალებით მისწერეს, თავიანთი სურვილები თავე ზამბნულ კეთილ პასას.

ძალიან მინდა, რომ თოვლის ბაბუამ მამუტის სნაპერის თოვთა ამ თოვთი წებს სახლი უნდა დაეცვა.
ლავა მარაბიშვილი

თოვლის ბაბუე მინდა რომ „სკოლაში“ მისწეროთ.
პურაბ მამავაშვილი

ძალიან მინდა თოვლის ბაბუემ სანუქარი მომიტანოს აკაოს ვეგეტაშელის წიგნი სასაეშუე მოთხრობებით.
ინგაშე ჯავაროვი

მე მინდა თოვლის ბაბუამ ჩამომტანოს კალაბოშის ორი ფარი, ზურთა, კალაბოშის ფორმა და ფესხვეყლები. თოვლის ბაბუის ფორმაც.
მარინა თვალაშვილი

უნატროს, რომ თოვლის ბაბუამ ახალ წელს მამუტის თოვანას საწოერა, თოვინა და მისი სახლი.

ანა ზახლავაშვილი

ველოებუი, რომ თოვლის ბაბუამ მე და ჩემ ძმას მოეცინოს კოსმეტეკა და დიდი პულტანი მინქნა.
ნინო სულხაშვილი

სულ არ მინდა ვეცოდე რას მამუტებს თოვლის პასა წინასწარ თუ იყო, საიტტერისი არ გამოეკ. უფრო მინდა, მე ვამუტო რამე: ან თბილა წეშნა, ან ქურჭი, ან ზომ იბქნა დიდი ბაეშეშინა, რომ მალე გაუეცვას აბე საკანაეული კოსტეკოს თუ მამუტებს, ძალიან ვამხარულებს.
შოთა მინაშვილი

ძალიან მინდა, თოვლის ბაბუამ ზროს ფორმა ჩამომტანოს.
ინგაშე მხარაშვილი

მე მინდა რომ დიდი, ჩამეული საყრასეკო კოსმეტეკა მომიტანოს თოვლის ბაბუამ.
სოფიო ნიკოლაშვილი

წებს აზროს, თოვლის ბაბუამ, რაც თვითონ უნდა, ის მამუტებს აბე მოძიებული მინდა, იღონე ჩამეული.
ინგაშე მინაშვილი

სახანაწლილ თოვლის ბაბუამ მინდა მამუტის პერტეკე 4 და ევტაბტური პირაბელების სურათები ან სასაეშუე ეყეკლებული.
პირობი გუგუაშვილი

მინდა, რომ თოვლის ბაბუამ ძალიან დიდი პულტანი მატარებელი მომიტანოს.
თინა გუგუაშვილი

მინდა თოვლის ბაბუამ ვუზარბტორენი მამუტის.
პირობი ჩახუაშვილი

ამ ახალ წელს თოვლის ბაბუამ მინდა მამუტის კოსმეტეკი პერტეკე, კოსმეტეკი მე და ღელასეკ ძალიან ეკვირულებს.
პიპა პირაშვილი

მინდა თოვლის ბაბუამ მშეუღლი-ისარი და ცეკუეები მამუტის. კოლე მე რასაც ვუწერბს, ის!
ანა პირაშვილი

მზატარი
პიპ ლავაშვილი

თოვლის ბაბუამ მინდა თვითონ-ფრინავი მამუტის.
შოთა მინაშვილი

მეორე კლასის მოსწავლეები დამრთვებლიან მარე მზარბანინისთან ერთად.

უფლისწული კეღლის სათიღას

საქართველო
განათლების

ექვსი წლის გოგონას იდაყვები მაგიდაზე დაეხვინა, სახე ხელისგულებში ჩაემაღა და მოციმციმე ნათურებით მორთულ საახალწლო ნაძვის ხეს ძიღ-მორეული შესცქეროდა. ტელევიზორთან, სავარძელში მოკალათებული კაციც ნაძვის ხისკენ იხედებოდა და ბავშვობა ავონდებოდა. კარგად ახსოვდა, რა მოუთმენლად ელოდა, როდის დაიწყებდა პაპამისი ჯადოსნური ზღაპრების მოყოლას. ბერიკაცი თხრობისას ხანდახან ჩუმდებოდა, ჩიბუხის კვამლისაგან თვალეზე მომდგარ ცრემლს ხალათის სახელითი იშპრალებდა და თავის შუთხულ ამბავს აუქჩარებლად ჰქვებოდა. ძალიან, ძალიან მორუნა გოგონასათვის რაღაც იმდაგვარი ეამბნა, მაგრამ რა?

კეღლის ძველმა, მონუქურთმებულჩარჩოიანმა საათმა ცხრაჯერ ჩამოკრა. კაცმა და გოგონამ საათი ახედეს. მალე ახალი წელი უშეშობრძანდებოდა. კაცმა პაპის მონათხრობი ამბები ცხადად ვერ გაიხსენა და გადაწყვიტა, საახალწლო ზღაპარი თავად მოეგონებინა:

- ანა!
- რა?!
- იცი, ეს საათი ძალიან ძველია, ძველი და ჯადოსნური.
- ჯადოსნური? - გოგონა გამოცოცხლდა.
- ჰო, ჯადოსნური. საათში დიდი სამეფოა: სასახლით, მეფით და დედოფლით, უფლისწულით, მსახურებით, ჯარისკაცებით, გლეხებით, ხელოსნებითა და ვაჭრებით.

- მატყუებ?
- მართალს ვამბობ. როდესაც საათი თორმეტჯერ დარეკავს, უჩინარი კარი გაიღება და ამოფრქვეულ ფერად-ფერად შუშხუნებს მგრიანე რაშზე ამხედრებული უფლისწული ამოჰყვება ბრჭყვიალა სამოსში გამოწყობილი ამალით. მერე უფლისწული საახალწლო ნაძვის ხესთან მიფრინდება და მზეთუნახავს დაუჩოქებს. მით ერთმანეთი ძალიან უყვართ.

- მზეთუნახავი რო ნაძვის ხის სათამაშოა?
- ჰო, ახლა უბრალო მოსართავია, მაგრამ როგორც კი უფლისწული მიუახლოვდება, მზეთუნახავიც გაცოცხლდება.
- მართლა? - გოგონა გამხიარულდა.
- მართლა, - კაცი ანას ცნობისმოყვარობამ გაამხნევა. მიხვდა, რომ ამბავი კარგად დაიწყო,
- მერე კი საახალწლო მეჯღისზე მიქრანა.

- მეჯღისზე?
- ჰო, იქ მთელი ღამე ზეიმობენ. გამოენიხას კი უკან მოფრინავენ. ჩქარობენ, რადგან შზის ამოსვლისთანავე უჩინარი კარი დაიკეტება და სასახლეში ვეღარ შეაღწევენ. უფლისწულის გარეშე კი სამეფო რალა სამეფოა?
- მზეთუნახავი სასახლეში რატომ არ მიჰყავს? კაცი დადღუმა. „მართლაც, თუკი ერთმანეთი უყვართ, უფლისწული მზეთუნახავს ნაძვის ხეზე რატომ ტოვებს? გამომიჭირა“, გაიფიქრა, მაგრამ მხსნელად ნაძვის ხის ძველი, ბავშვობის დროინდელი სათამაშო მოეფლინა:
- შენ რა გგონია, აგერ ის წვერებიანი ჯუჯა სათამაშო არ ცოცხლდება? ისიც ცოცხლდება. მასაც უყვარს მზეთუნახავი და ყველანაირად ცდილობს უფლისწულს მოსტაცოს.

- უფლისწულს ჯუჯა ერევა?

- შეხედ, ხელში რომ ჯოხი უჭირავს, ჯადოსურია და უკან მობრუნებულებს, ათასნაირ განსაცდელს დაატეხს ხოლმე. მინდა მივეშველო, მაგრამ ჯადო ჩემზეც მოქმედებს და ადგილიდან ვერ ვიძვრი. შარშან ის-ის იყო, საათში უნდა შეფერხნილიყვნენ, რომ ჯუჯამ ჯადოსნური ჯოხი აიჩნა და ღამურების გუნდი დაეხსათ თავს. ახლაც ჩამესმის მათი წივილისა და ფრთების ფოტქნის ხმა. უფლისწულის მიერ განგვირულები და მურები ძირს ბზრიალით ცვიოდნენ, მაგრამ ერთ-ერთი უქნიდან დააცხრათ და მზეთუნახავი გაიტაცა.

- აღარ მიყვარს ჯუჯა სათამაშო, - გაწვრა გოგონა.

კაცს, ცოტა არ იყოს, შეეცოდა ბავშვობის დროინდელი სათამაშო.

- ჩამოხვსნათ, დავამტკრიოთ! - მუქარით თქვა გოგონამ.

კაცს გული მოეწურა. გაახსენდა, როგორი სიფრთხილით იღებდა ხოლმე ხელში ბაბუაში შეფუთულ ჯუჯას.

- არა, უფლისწულს უნდა, რომ ჯუჯა ვაჟ-კაცურ ბრძოლაში დაამარცხოხოს და მზეთუნახავს თავისი ერთგულება და გულადობა დაუმტკიცოს. დარწმუნებული ვარ, უფლისწული ჯუჯას აუცილებლად დაამარცხებს. ცოტაც მოვიცადოთ და ვეღლაფერს თვითონ ნახავ.

კედლის სათამა ათავერ ჩამოჰკრა, მერე - თორმეტჯერ და ლამაზ ოცნებებში ჩაფლულ ანას მაგიდაზე ჩაეძინა. კაცმა ხელში აიყვანა, სამზარეულოდან გამოსულმა ქალმა ბავშვს ფრთხილად გახადა და ლოგინში ჩააწვინა. კაცი მოკონილი ამბით კმაყოფილი იყო და ახლა იმაზე იმტკრებდა თავს, გოგონასათვის დილმით რა მოეთხრო, როგორ დაესრულებინა ზღაპარი. გადაწყვიტა, რომ უფლისწული ჯუჯა ჯადოქრის მიერ მოკლენილ მფრინავ დათვებთან სახარულ ბრძოლაში გაიმარჯვებდა და მზეთუნახავს სასახლეში წაიყვანდა. კაცი წინკარში გავიდა, კარადის კარი გამოაღო, მაკარტელი აიღო, ხანგრძლივი ხმარებისაგან შეღაბულ ქურქს ბეწვი ააჭრა, სასტუმრო ოთახში დაბრუნდა და, ვითომ დათვის ბალანიო, საათის ქვეშ, იატაკზე მიმოფანტა. ესეც საშინელი ბრძოლის კვალი. ახლა საძინებელ ოთახში გავიდა, გარდერობის თაროები გადაქექა, ოქრომკედლით ნაქარგ ქსოვილს ერთი კუთხე ჩამოახია, ვითომ დათუმა უფლისწულს ტანსაცმელი შემოაფლითაო, მაგრამ

ცოტა ხანში იატაკიდან ვეღლაფერი წამოკრიავრაღან გოგონა ქსოვილსაც იცნობდა და ქურქზე აჭრილ ბეწვსაც.

ქალმა სუფრაზე ტბილეული დააწყო. რამდენიმე წუთში ახალი წელი დადგებოდა.

გოგონა ალბათ ლამაზ სიზმარს ხედავდა. კაცმა ჯუჯას გახედა და სინდისის ქვეხა იგრძნო. სასტიკად მიექცა ბავშვობის მეგობარს, გოგონას შეაჯავრა, მუდამ სიხარულის მომტანი, ბოროტად აქცია. უსამართლოდ განწირული ჯუჯა შეებრალა, დანაღვლიანდა.

კედლის სათამა თორმეტჯერ ჩამოჰკრა.

კაცმა ფანჯარაში გაიხედა.

თოვდა, თოვდა ისე ხვავრიულად და ლამაზად, თითქოს ათასი წელი არ უთოვია.

ახალი წლის ამ ჯადოსნურ ღამეს ჯადოსნური ბოლო რომ ჰქონდეს, ანას მამას თქვენი დახმარება სჭირდება. მოიფიქრეთ ამბის დასასრული და გამოვიგზავნეთ.

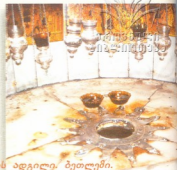
მხატვარი ზორბი ჩახანძიძე

შობა

შობამან შენმან ქრისტე ღმერთო, აღმოუბრ-
წყინვა სოფელსა ნათელი მცნებრებობსა, რამეთუ,
რომელნი ვარსკვლავთა მსახურებენ, ვარსკვლავი-
საგან იხსავს თაყვანისცემი შენი, მხოლო სიხარუ-
ლისათ, რომელი აღმობრწყინდი მადლით აღმო-
საგაღთაით, უფალო, დიდებდა შენდა.

მაცხოვრის შობის ადგილი, ბეთლემი.

ბავშვებს და უფროსებსაც დღესასწაულებს შო-
რის ყველაზე მეტად აღბათ შობა ვევივარს. იმი-
ტომ, რომ ამ დღეებში ყველა ეკლესიაშია, არც
სკოლაში ვართ წასასვლელები, არც სამსახურში.
ერთად ნაძვის ხეს, ჩინილას, ვკვამთ უამრავ ტკბი-
ლეულს - გოზინავს, კანფეტებს, ვიღებთ საჩუქ-
რებს, ვხალისობთ სტუმრებთან ერთად. იმიტომ,
რომ ამ დღეს იესო ქრისტეს დაბადების დღეა.

მაცხოვარი - იესო ქრისტე - ყველასთვის მო-
დის. თავისი შობით ის აერთიანებს მთელ სამყაროს
- ზეცას და მიწას, ანგელოზებს და ადამიანებს;
ადამიანთაგან რჩეულ ერსაც და წარმართებსაც, მათ,
ვინც ნამდვილად ეძებს ღმერთს, განსწავლულ მეც-
ნიერებსა და უბრალო განუსწავლელ მორწმუნეებს.
ქრისტე ყველასთვის მოდის მიწაზე, მათ შორის
შენთვისაც. იგი 2000 წელზე მეტი ხნის წინ იშვა,
მაგრამ შობა არ „დათავრებულია“. შობა რჩება მარ-
ადისობაში, ის მარად, სულ ხდება. რათა შენ, ვინც
მრავალი საუკუნის შემდეგ დაიბადე, გახდე მისი მო-
ნაწილე, რომ იცხო იცხო, რომ თაყვანი სცე მას, და
შენი გული ამქვეყნისთვის უცნობი სიხარულით აივ-
სოს, რომ გახდე ღმერთის შვილი და მის სამეფო-
ში მასთან ერთად იმეფო დაუსრულებლად.

როგორ, როგორ უნდა შევიდე მარადისობაში,
იქ, სადაც იშვა მაცხოვარი? - იკითხავ შენ.

მარადისობაში შესასვლელი კარი არის ეკლე-
სია. ჩვენსა და მარადისობას შორის ღრობის უხი-
ლავი ფარდა ჩამოფარებული. დღესასწაულებზე
ღრო ფარდასავით გადაიწევა ხოლმე და ჩვენ შევ-
ვიძლია მივიღან მარადისობაში შევბავიჯოთ, გავხ-
დეთ შობის არა მხოლოდ დამსწრეები, არა მხო-

ლოდ მაცურებლები, არამედ მისი მონაწილენი. რო-
გორ? ეკლესია არის ის საოცარი ადგილი, სადაც
ერთმანეთს ხვდება ზეცა და მიწა, მარადისობა და
ჩვენი დრო, ღმერთი და ადამიანი.

და აი, რეკავს ეკლესიის სადღესასწაულო ზა-
რები. ის მოგვიწოდებს, გვეპატივება ღმერთის დაბა-
დების დღეზე. მაცხოვარი მრავალი საუკუნის წინა-
თი იშვა და ახლაც, აი, ამ წამსაც იშვეს, ის ბეთ-
ლემში, ბაგაში დაიბადა, მაგრამ ახლა მას სურს,
რომ შენი გულის მღვიმეში იშვას. შენც შევიძლია
ღვისმშობლის მსგავსად, რომელიც ზრუნავდა ჩე-
ლი იესოს გაზრდაზე, გაზარდო ღვთის ძალა შენ-
ში, გაზარდო მადლი; მართალი იოსების მსგავსად,
პატარა ისო დაიკცა ურწმუნოებისაგან და ცოდე-
სგან, რომელსაც მისი მოკვლა სურს; მოგვების
მსგავსად შეისწავლო საძიარო და აღმოაჩინო, რომ
სამყაროსაც იგივე ღმერთი ავავსებს, რომელიც
შენს გულშია; მწყემსების მსგავსად თაყვანი სცე
ღმერთს და გაიხარო მისი ჩვენთან მობრძანებით; ან-
გელოზების მსგავსად უგალობო შენი კეთილი საქ-
მეებით და შენივე საქმეებით ემსახურო მას.

აი, როგორი ახლობელია მიწისა და ცის შე-
მოქმედი ღმერთი შენთვის.

ღმერთმა, ინგოს, რომ შობის ეს საოცარი ი-
დიუმელო შენს გულშიც აღსრულებულიყოს და
სიხარული ამ დღესასწაულისა არასოდეს დაგ-
ვიწყებოდეს. ამინ!

მასალის სრული ვარიანტი იხილეთ „დილის“ საგზაწვლი
ბიბლიოთეკის II ნიშნში „წვნი ბარწმუნობა“.

აღილი - სამშობლო წირვის მერე ეწყობა მორ-
წმუნეთა მსკვლელობა. ისინი ხალხს ქრისტესშობას
აპარებენ, მსგავსად ანგელოზებისა, რომლებმაც ადამი-
ანებს ღმერთის მიწაზე მოსვლა აუწყეს. ქრისტეს
„მხარებლები“ ავროვებენ შემოწირულობებს და
შემდეგ ღარიბებს ურიკებენ.

յսպառ զսամանն ըզկ
 ‘ամսամա
 ըժ ամսամա
 ‘ըժցուն՝ և տե՛ր օր զօնտղաննն
 ‘տալն սընանը՝ ազգը զկճճօսպի
 ‘ըժ գոք՝ ըրևնա՛ դա նշա՛ն միզգը
 ‘դաժժժը՝ տըրննօր ‘ըկցաժժ միա
 ‘աղընանձա զըկնկ տըկազգանն
 ‘աղաննաղ անտը տըկգոնաճըն
 ‘սանգըննե՛ր! տևրանանձկնն
 ‘ըկճճօսպի՝ տալն սընանը՝ ազգը
 ‘սաննն - աղև օրքն
 անգընը ընք զընանտը
 յսպառ զսամանն ըզկ
 ‘ամսամա
 ըժ ամսամա

զգգա՛րա ցւսամա՛նը ըզ ըզաղ
 և զնա՛նն ը անձա՛նն ը ‘ատմնքն
 ‘զգգա՛ց անտը՛ տնձա՛նն ը ըժ
 ‘զգգա՛ց տըկննձը զըկըննձը ըժ
 յսպառ զսամանն ստաքն
 ‘‘ամսամա տարանա՛նն
 ‘աղանն զմա՛նն և ըրևնա՛նն ըժ
 ‘աղանն զպ՛կն տըկազգը
 ‘սամա՛նը՝ - զօնտղաննա՛նն
 ‘ամսամա՛ն - տըկնձը միզգ
 ‘տա՛կնա՛նը տա՛պա՛նն
 ‘տա՛կնա՛նն! տա՛նն ըժ զտա՛ն
 ‘տըկնն ը նա՛ց զգգա՛րա անտը
 ‘տըկնն ը նա՛ց ը զսամա՛նը
 ‘սպառ զսամանն ստաքն
 ‘‘ամսամա տարանա՛նն

19506

Ըլիլո
 Մրօժանցիս տօղլի շքեւոյս,
 Մօծիս լմբս ճնկսրքսն.
 Եղլիլսն օժա յրժա օյսո,
 անցլոսն ճնկսրքսն.
 Ինննս յմղրսն ժարնօ,
 Իցլիլսն ցնջրդա ծաղ ժտօ,
 Ինննն յմղրսն, ժ՛սլալօն յմղրսն,
 Գաճանսրքսն, յըճա, ըտօ?
 Մրձալ Մօծա-անալ՛լօն յան
 ըճանցընս յսլալօ,
 Ինննն ճնկսրքսն, ժնն յրնս,
 Ըմբրտսն ըլլալ յտնարօ.
 Ըլիլօ, օժա ժլ ըլտօսն,
 Եճանն յըճանն յըճանն,
 Ըլլսն յըճանն յըճանն,
 Գրձանն յըճանն յըճանն յըճանն.
 Ըլիլօ ըճ ըլլալօս. . .

Եճանն օյսո Իցլիլսն յըճանն.
 Ըննարօտ յըճանն ժօծա ժլ-ըլտօսն,
 Ըլիլօտ յըճանն անցլոսն յըճանն.
 Ըլիլօ, Ըլիլօ, Ըլիլօ յըճանն!
 Ըլիլօտ յըճանն, Ըլիլօտ յըճանն.
 Ըլլսն յըճանն ըլլալ ըճ յըճանն օյսո,
 Ըլիլօտ անցլոսն օննն ըճ յըճանն.
 Ըս ըճ յըճանն յըճանն յըճանն Իցլիլսն,
 Ըրձա՛ն յըճանն յըճանն յըճանն.
 ... ըճ ըճ յըճանն յըճանն,
 Ըլիլօ ըճ ըլլալօ,
 Իցլիլսն ըճ ըլլալօ ըճ ըլլալօ.

Ըճ յըճանն
 Ըճ յըճանն
 Ըճ յըճանն

ქიჩქელი შობის ხე

(ლამადა)

საქართველო
საბავშვო ჟურნალი

ყური დამიგდეთ — რა გიაბმოთ!.. როცა დაიბადა პატარა იესო და ღვთისმშობელმა ბავშვი ბაგაში თივზე დაიხვინა, ზეციდან ჩამოვიდნენ ანგელოზები მეს სანაზავად. დაინახეს უბრალო და ღარიბული მღვიმე და ბაგა და დაინწყეს ერთმანეთში ჩურჩული: — იესოს მღვიმეში, უბრალო ბაგაში სინავს! ეს შეუძლებელია! უნდა მოირთოს აქაურობა, რაც შეიძლება ლამაზად, მდიდრულად: აქ ხომ თვით ღმერთს სძინავს!

და აი, ერთი ანგელოზი გაფრინდა სამხრეთისაკენ, რომ რამე ეპოვნა მღვიმის მოსართავად. სამხრეთი მღვიმე თბილ და ყვავილები განუწყვეტლად ჰყვავიან.

ანგელოზმა მოკრიფა სისხლივით წითელი მრავალი ვარდი, თოვლივით თეთრი ზამბახი, მზიარული სუმბული, ნაზი მიმოზა, მაგნოლია, კამელია, მონყვიტა რამდენიმე მსხვილი, ყვითელი ლოტოსი... და ყველა ეს მოიტანა მღვიმეში. მეორე ანგელოზი კი ჩრდილოეთისკენ გაფრინდა. იქ იმ დროს ზამთარი იყო. მიწდგრები და ტყეები მთლად დაფარული იყო თოვლით და ერთი ყვავილიც არ მოიპოვებოდა.

დაღონებული ანგელოზი უკან დაბრუნებას აპირებდა, როცა უცბად თვალი შეაღწრო ერთ მწვანე ხეს, რომელიც თოვლიდან ნალვლიანად გამოიყურებოდა.

ანგელოზი შეჩერდა და გაიფიქრა, რა უშავს რომ ეს ხე ასე სადაა: დღე ამანაც, ამ ერთადერთმა ჩრდილოეთის მცენარემაც ნახოს პატარა ღმერთი, და თან წამოიღო ეს თავმდაბალი ჩრდილოეთის ხე, მწვანით მოსილი ნაძვი.

რა ლამაზად, რა საოცრად იცვალა ფერი მღვიმეში, როცა ყვავილებით მოირთო! ანგელოზები გაცივრებით ჩასცქეროდნენ იესოს და ამბობდნენ:

— სუ, ჩუმადა, სძინავს!

პატარა ნაძვის ხე პირველად ხედავდა ამისთანა მშვენიერ ყვავილებს და ნალვლიანად ამბობდა:

— ოჰ, რათა ვარ ასე სადა და უღამაზო? რა ბედნიერი უნდა იყვნენ ეს ყვავილები! მე კი ვერ გავალამაზებ აქაურობას, ამ დიდებულ დღესასწაულის დღეს... — და მწარედ, მწარედ ატირდა ნაძვი.

როცა ღვთისმშობელმა დაინახა, შეებრა-ლა ნაძვის ხე და გაიფიქრა: ყველა კმაყოფილი და ბედნიერი უნდა იყოს დღეს; ცოდვება, რომ ეს პატარა ხე ნალვლიანია!..

და მან ალერსიანად გაუღიმა და ხელი გააქნია...

მაშინ მოხდა სასწაული: ზეციდან წელა დაეშვა ბრწყინვალე ვარსკვლავი და ნაძვის კენწეროზე დაესვენა. მას თანდათან მოჰყვნენ სხვა ვარსკვლავებიც, და მთლად გააჩაღეს იგი! უცბად გამუქდა და უფრო გამოიარულდა მღვიმე!

გამოვლიდა ამ სინათლისაგან პატარა იესოს, რომელსაც ბაგაში ეძინა, და გაჩირადდნებულ ნაძვის ხეს მზიარული სიცილით ხელები გაუწოდა!

ყვავილები კი გაცივრებულნი უყურებდნენ ერთმანეთს და ამბობდნენ:

— რა მშვენიერი და რა ლამაზი გახდა ეს ხე: ჩვენ გვეკობია.

ნაძვის ხე კი თავს სრულ ბედნიერად სთვლიდა!

ამის შემდეგ ყოველ წელს შობას ხალხი თავისი პატარა ბავშვებისათვის ნაძვის ხეს რთავს ნიშნად იმ პირველი შობის ხისა, რომელიც ნამდვილი ვარსკვლავებით იყო მორთული.

№23-24, 1916 წ.

ფიფქების ვატა

ანანო
კიმიშური
15 წლის

თეთრი ფითქნა კაბა,
ჩაიცვა თოვლის ქალმა.
დაიღო კალთით თეთრი ძაფები
და ამოქარგა ქვეყნის დარღები.
ზედ დაყოლა ყინვა და ქარი,
თოვლის ნამქერი და ცოტა ჭყაბი.
მერე დახატა თეთრი ფანქრებით
მწვანე ნაძვები და თოვლის კაცი.
როცა მობეზრდა ქარგვა და ხატვა,
მერე მიუჯდა ყინულის დაზგას.
შეკერა გრძელი ფიფქების ფატა,
და გაუგზავნა თოვლის პატარაძალს.

საქართველო

ბაღრი
ბაღმანიას
10 წლის

სპარსელები, მონღოლები,
ლეკები და არაბები...
საქართველო მაინც იყო
ღვთისგან გოლოდნაგები
და დუშმანთან ქართველებიც
იდგნენ სულთა კლდოვანებით,
რადგან ღმერთი მიუძღოდათ,
მერე - ბაგრატიონები,
რადგან რწმენა მაცხოვრისა
ვევლვა ციხედ, ტაძრად, ბურჯად,
ამიტომაც ბედის ტრიალს
საქართველო გადაურჩა.

ჩემი საქართველოს აფხური

მარიამ ივანიშვილი
გურჯაანის №2 საშ.
სკოლის IV კლასის
მოსწავლე

წვია ბყუბი

ვაზაფხულდა. ბუნებამ გამოიღვიძა. ათასმა
კვირტმა თვლი გაახილა. ხეებმა არემარე მოათვა-
ლიერეს და ერთმანეთს ვაზაფხულის პირველი დღე
მიულოცეს.

მზე არიობდა ქვეყანას, დახუჭობანას ეთამაშე-
ბოდა - ხან ერთი ღრუბლის უკან მიიმალებოდა,
ხან შორის. ზოგჯერ კი თავის მაცოცხლებელ სხი-
ვებს უხვად და დაუნებლად უგზავნიდა დიდამი-
წას. ამ სხივებს ვეფილებს ვაღურსებოდა და
ძალას მატებდა. ღრუბლებს შემურდით მზის, მათაც
მოუნდათ ვეფილებთან თამაში, მოფერება. ცხრათვა-
ლას ვაღურსებთან, თუმცა მზემ აჯობა და მაინც ვა-
მონათა. ამ პაექრობას ქარი უფრებდა და მხარუ-
ლობდა. ახლა მან ვაღაწვევითა მზესთან ვაჯობრება,
დაუბერა და ვეფი ღრუბელი ერთად შექყარა -
მნათობს ღრუბლების ფარდა ჩამოაფარა. მერე ხე-
ებს ჩამოუქროლა, მიუაღერსა, ვაზაფხული მიუ-
ლოცა, თუმცა, ზედმეტი მოუვიდა და ატყინა.

მცენარეები ატირდნენ. ეს ხმა ზეცამდე ავიდა, ცა-
ზე გაიფლავა, დაიგრევიანა, იჭექა და მეხიც გაკარდა
- ეს ვაზაფხულის პირველი ჭექა-ჭუხილი იყო... და
ვაზაფხულის პირველი წვიმაც წამოვიდა. წვიმის
წვეთები ღრუბლებიდან საფერნი ბუმ-
ტებით ვაღმობხნენ და ბუნებას სი-
ცოცხლის წყალი აპყურეს. მოცეკვავე
კაცურებოთ მოდიოდნენ ზეციდან.

მცენარეებმა ვაიხარეს, ვამოცოცხ-
ლდნენ, ვამხიარულდნენ, ამღერდნენ,
ჩიტებმაც ბანი მისცეს. ეს სიმღერა
მადლობის სავალობელი იყო ვამჩინე-
ხადმი.

ბუნების ეს ზემი მარადიული სა-
სიობის ნიშანმა - შეიღერა ცისარ-
ტყელამ დაამშვენა.

შალვა დემეტრაშვილი
ესვანჯიას სახელობის იტალიური
სკოლის მე-5 კლასის მოსწავლე

შაკვლის ბუჩქი

ქართული
მედიცინა

გზის პირას, ფრიალო კლდეზე მაყვლის ბუჩქი ამოსულიყო. გაეშალა თავისი ეკლიანი ტოტები, თეთრად გადაპენტლი ყვავილებს კი ფუტკრები დასეოდნენ. ეს თეთრი ყვავილები ავვისტოში მსხვილ წერტილებად გადაიქცოდნენ. მგზავრები შეხედავდნენ და ერთმანეთს ეტყოდნენ, შეხედე, სად ამოსულა – ამ ფრიალო კლდეზე რა აჩერებს ან ფეხს როგორ იკიდებსო?

დრო გადიოდა, წელიწადს წელიწადი ცვლიდა, მაყვლის ბუჩქიც იდგა და ივსებოდა – ყოველ გაზაფხულზე ახალი ტოტი ემატებოდა.

ხანდახან მაყვლის ბუჩქს სეკვა ეუფლებოდა, ნეტავ რა ხდება ქვეყანაზეო, ფიქრობდა.

ერთ ზამთარს დიდი თოვლი მოვიდა, ძეძვნარი და ბუჩქნარი სულ დაიფარა. ღრმა ძილს მიეცა დედაბუნება. მაყვლის ბუჩქი დროდადრო გამოიღვიძებდა და ისევ ფიქრს მიეცემოდა – ფიქრობდა, როგორ მოეცილებინა მხრებზე დაყრილი თოვლის სიმძიმე.

გაზაფხულის მშებ დაადნო თოვლი, ნიაღვარი ჩარეცხა ფერდობი და ის ფრიალო კლდეც, სადაც მაყვლის ბუჩქი იდგა. მაყვალი ვაშიშვლდა, ფესვები პაერში დაეკიდა, მხოლოდ ერთი ფესვიღა ამაგრებდა დედამიწაზე, ისღა აცოცხლებდა.

მგზავრები მიდიოდნენ და მოდიოდნენ, მაყვლის ბუჩქი ნაღვლიანად შესცქეროდა მათ. ერთი ფესვის იმედად დარჩენილი, შიშს შეეპყრო: მზემ თუ დააცხუნა ან ძლიერმა ქარმა დააბერა, გამახმობს და სიკვდილს ვერ გადაეურნება. თუ გადავარჩი, დიდხანს ვერ ვიყვავილებ, ვერც ნაყოფს დავისხამ, ასეთ ყოფას კი სიკვდილი მიჯობსო. ერთმა მგზავრმა ისიც კი თქვა, რა საცოდავი და საწყალოაო. ამ სიტყვების გაგონებაზე კიდევ უფრო დაეთუთქა გული მაყვალს.

რა იღონოს, როგორ დაადწიოს თავი ამ განსაკლელს? ამ ფიქრებში იყო, რომ ფესვებთან სასიამოვნო სითბო იგრძნო, მთელი ტანით შეირხა. იფიქრა, მეჩვენებაო, მაგრამ დაიხედა და... გამეღელ მგზავრს შეენიშნა მისი გასაკვირი, მისულიყო და ნახად უმაგრებდა ფესვებს. ბუჩქს სითბო მალამოსავით მოედო მთელ ტანზე, შეირხა, ხარბად შეისუნთქა ჰაერი, მიწის სინოტივე იგრძნო და თავისუფლად ამოისუნთქა. გადარჩა. მიხვდა, რომ გადარჩა, ვილაცამ ვილარჩინა.

გავიდა დრო. მაყვლის ბუჩქს წინანდებურად გაუძლიერდა ფესვები, წინანდებურად აყვავილდა და ბამბის ქულასავით თეთრად გადაიპენტა, მერე კი გიშრისფერი ნაყოფით დაიხუნძლა.

ხალხი ისევ იმ გზით დადიოდა. გზა გრძელი იყო და მოქანცველი, სიცხე – მწველი.

ქვეყანაზე რა არ ხდება. ერთხელ ერთ მგზავრს სიმ ქვაზე ფეხი დაუცდა, წყლით საესე კოკაც გაუტყდა და უსაგზლოდ დარჩენილს შიმშილზე წყურვილიც დაემატა. ნეტა მალე გათავდეს ეს წყვეული გზაო, ფიქრობდა გატანჯული და დასიცხული კაცი.

... და უცბად გაახსენდა: სამი წლის წინ აქვე, ფრიალო კლდის პირას, ნახევრად გამხმარი მაყვლის ბუჩქი ნახა და შიშველი ფესვები მიწით დაუფარა. ნეტა, როგორ არის, თუ იხარაო, გაიფიქრა. გეზი იმ კლდისკენ აიღო და შორიდანვე შენიშნა მაყვლის ტოტებზე მიმოხეული გიშრისფერი წერტილები. რაც უფრო უახლოვდებოდა ბუჩქს, წერტილები სულ უფრო იზრდებოდნენ და მსხვილდებოდნენ. მგზავრს ძალ-ღონე მოემატა, ჩამქრალი თვალები გაუნათდა – ახლა წყურვილსაც მოიკლავს და შიმშილსაც, აღარც გრძელი გზა აწინებს და აღარც მოქანცველი სიცხე.

მხატვარი
თამარ ლოლუა

ქანკუჩი

ეინეთი ვაცრედილი ვულო,
ვულსე უკუნეთი, ბნელი,
ონოფესე შემომდგარი
ქარბორბალა სამიხელი.

ვაბრაზებული და კუშტი,
მოდის მოდერებულ მუშტით,
რომ დათოვლილ სახურავებს
აუტყნოს დაწალუწი.

პა, ხეხამდეც მოაღწეა,
თრღობემ რეწეწმისა
სამუშაოთა ქანკუჩა
წიწილუბი - წიავ, წიავ,
მოკვტიონ საბურღიდან.

მურე ფანჯრებს მიჭლოს ხელი,
მურე კარებს და დარბაებს.
მოსდევს ვ სებს და
მოსდევს სიდეგს
და ქვედაფურს ახანაგებს.

ლალი ჯანჯანახვილი

ხან ეინვა,
ხან ქარბუქი,
- აბა, ცოვ!
- აბა, ქურქი!
ახალი წლის
მოლოდინი,
ნამცხვრები და
ბლომად ხილი...
ვოწინაუც
შხად არი!
- წლის რა დროა?
- ზ

მზინა ჩხატინი

ღამისრი ქარო

დაცხრი, ქარო, ქარაფინდა!
კმარა, ნუ მეთამაშები!
ხემგან მეტი რაღა ვინდა,
სომ წამართვი მარამაშები! -
სითი თქროს მარამაშები,
სითხითით რომ მიმოფანტე...
ფრთხილად... აბა, რასა შერები
ტოტებს მაინც ნუ მომამტვრე!
რა ვიდიონო, რა ექნა, ქარო,
ვაძინწულე უკვე ვულო,
აღარ ვიცი, სად დაფვალო
ეს მხარ-მკლავი, ვაკირსნდულლი
ბეღმავს, ბარე, ეს მერხია,
რომ ფოთოლი შევკრინა,
ან სიმომვლე შევკმინა,
სამოსელი შევკრინა, -
თქვა ცაცხვმა და დაიმორცხვა,
ქარ-სუსსს რომ ვერ შეეწვია...
- ნამქს რად უნდა მორთვა, როცა
სულ სურმეხტის ფერებია?
შენც და ქველას ვეჯუებით,
მობა მეც რომ ხალისს შევრიდეს,
სახალწლო ბრეტევიდეები
ჩემს ტოტებსაც ნამოჰკედეთ!

- აქ რა ვინდა, ოსოფეხა,
ფრთხილად, თორემ ფეხს მოვტყეხვ.
არ ვკვრძენია ბასრი კბილი,
არ ვსმენია ჩემი უფა.

ეს ფინია რა ყოფილა,
ვადაიქცა უცნებ მსუცხად.
ვაუკვარდა ქართობიდან
და ჰირდაპირ კოჭში ყვა.

ატირა და აბღავლა,
სვესუვებში ვადანუხა.
შემოვიდა და ბუსართან
გაყოფილმა მოიკვდა.

ბებომა თქვა, დიდი ძვალბ
სომ ვკუთვნის ამ ჩვენს ვძირსო
კატამ კუდი დაიქნია,
რა თქმა უნდა, ვკუთვნისო.

მარიამ კვკულაძე
პენა პიტი

„პარალი, პარი, პარალი“ -
მღეროდა ბიჭი ვეგლო,
ბადნას რომ ჩამოუარა,
დააფრთხო ჩიტი უველო.
თავსე თმა ვადანსწეწოდა,
ვეონათ საფრთხობელო,
პურანეც ამოსხეწოდა,
პარვალს უნდოდა შეელო.
- მური ვაცხია სახესე,
უთხრეს, არ დაიჯვრო.
შსე დაიძალა ღრუბლებში,
შერცხვა იძისი ცქერო,
მერე ცად იმ ღრუბლებიდან
შსაპუნა ვამოვსავნაო,
შსაპუნა წვიმამ ველა-ბიგს
სელ-პირი ჩამოპანაო.
ოფოფმა თმები დავარცხნა
და ქარიც ჩადვა წენაო,
მერცხლებმა, ჩიტბატონებმა
იწეეს ვალობა, სტვეწაო,
ისეთი ღამაში ვახდა
ახლა დირს მისი შსეწაო.

კუდბუთუნა ციყუნისა
კაკალი აქვს ცხრა ცალი,
სესხად მისცა წრუწუნას
სამი დიდი კაკალი,
დარჩენილის ნახევარს
შეკვამს დილადრიანს...
თქვი, რამდენი დარჩება
კუდბუთუნა და მადლიანს?

გადიდე შვიდი სამით,
დაუმატე მერე ხუთი.
მას თერთმეტს თუ გამოაკლებ
დატვირდება ერთი წუთი . . .
დაფიქრდი და გამოიცნობ,
არ ტვირდება ფართი-ფურთი!

ბუბოს ჰქონდა ზურნსელები
სულ თხუთმეტი ცალი,
ოთხი ცალი გელას მისცა
ოთხი - კნაჭა დაღობს,
ხუთი ნუკ ზარს გაუკ საუნა.
ორიც მისცა ნიკოს...
რაც მას დარჩა, ხემა კარგო,
ის კი შენი იყო!

სახალისო ყიბხეჭი და ლოეიყური ჯასუხეჭი

რომელ თვეშია 28 დღე?

შეგიძლია მოამზადო, მაგრამ ვერ შეჭამ.

რისი დანახვა შეიძლება დახუჭული თვალებით?

რომელი საათი აჩვენებს სწორ დროს მხოლოდ ორჯერ დღე-ღამის მანძილზე?

მანქანის რომელი ბორბალი არ ტრიალებს მოხვევის დროს?

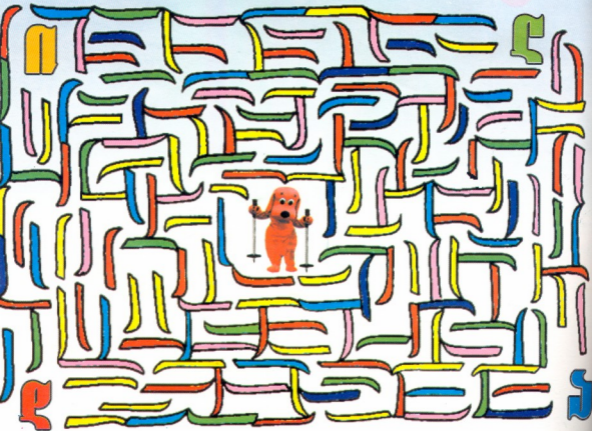
იგნებ რაწმინ

სამსომწმინ

გყდგდგ

სამდინდუნე

აწყდმდღ

ბაბოვიანი ირაკლი
გამომცემელი შპს „დილა“

მოვარი რედაქტორი
ლოლო წიპწიპაძე

მოვარი რედაქტორის მოადგილე
ლევან ბაბუნიანი

პასუხისმგებელი მდივანი
თამარ ნინიაშვილი

პეუნია:
ბაია წიპწიპაძე

პროზა:
გაბა კვაჭანტირაძე

შემკვრებითი და გასართობი
მასალები:

ციცილი მუხრანიშვილი

„დილის“ საყვანვილო
ენციკლოპედია

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ალექო ბაბუნიანი

„დილის“ საყვანვილო
ბიბლიოთეკა

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ნანა კვარაცხელია

სტილი:
ციხანა ნიკოლაიშვილი

მხატვრობა და დიზაინი:
ბია ლავარო

თაბაბაია

ტექნიკური რედაქტორი
ნუზარ ბახტაძე

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:
ნუზარ არამიაშვილი
პარიკა პირვაძე
მარეკა კვაჭანტირაძე

საფინანსო განყოფილება:
ნინო ციხელაშვილი
გუგული ლევანაძე

საზოგადოებასთან ურთიერთობის
განყოფილება:
გაყვალა გორგაძე
ნანი კაკაჩია

ცხახ ნახტაი
ნანა ნანიაშვილი

მისამართი:
თბილისი, კოსტავას ქ. №14
ტელ: 93 10 32; 93 41 30
<http://www.dila.ge/>
ელ-ფოსტა: dila1904@yahoo.com
ფასი 2.50 ლარი

გაყოვილა

„დილის“ საყვანვილო ენციკლოპედია წიპწი IV. ციცილიშვილი, ნაწილი III

წიგნში შესულია შუასაუკუნეთა მსოფლიოს მნიშვნელოვანი კულტურების მიმოხილვა. აქ გაცენობთ ენციკლოპედიის III ტომში (ციცილიშვილი, ნაწ. II) განხილული თანადი, ინდური, ჩინური და ბაბილონი კულტურების მიმოხილვა - შუა საუკუნეთა ენციკლოპედია, ვიდეო რენესანსის ენციკლოპედია, პირველად შესვლებით არაბების, ინდონეზიის, ინდონეზიისა და მესამეტიკის დიდებულ ციცილიშვილსაც, რომელია ისტორიის შესახებ, საწმუხაროდ, ბევრი რამ უცნობია ქართველ მკითხველისთვის.

„დილის“ საყვანვილო ბიბლიოთეკა წიპწი IV. ქართული ხალხური ზღაპრები

ზღაპრების ეს კრებული, რომელიც „დილის“ საყვანვილო მედი წიგნისთვის შეიკრიბა, ასე შედგა: „დილა“ გამოქვეყნებული ზღაპრებიდან შეირჩა შედარებით იშვიათი ნიმუშები (მათაგან, რომლებიც „დილა“ და „წიგნის“ სხვა წიგნებიდანაც ადვილად გაიკრიბებოდა). ეს ზღაპრები დავალებით განთავსდა (სხვათა ზღაპრები ვაგონური ზღაპრები, საყოფაცხოვრებო წიგნების ზღაპრები...), დავალებით მკითხველს და ვახლო მოკლე კომენტარები, რომლებიც, ვიძლევიან, ხელ შეუწყობს წიგნის პატარების მშობლებსა და აღზრდელ-მწიგნულებს თავიდან დაეცვიან და დაეხმებოდეთ თანადი ამგვარ ქართული ზღაპრების ვადისნურ საყვანვილო.

გაყოვილა

ბავშვთა
1-80
წიგნი

საქართველოს
საბავშვო
საზოგადოებრივი
ფონდი

ბ141 / 34

ანა კასრაძე

მარიამ ბაბუხალია

ნინო ლოსაბერძე

F343
2005

თოკა ჩხაიძე

ნატა არაგვისელი

ნინო ჯანაშვილი

მარბარე აბრამიშვილი

ანუკა პეტრიაშვილი

ნიკოლა არველიძე

მარი და დანი ყოფიანები

ანა ბეღინაშვილი

